

Elevii din Roșia, beneficiarii unui proiect educativ valoros

„Tradiții și obiceiuri - comori ale poporului român”

La Roșia, în ultimii ani, prin colaborarea dintre autoritățile locale, școală și parohia ortodoxă, cu implicarea mai multor membri ai comunității, au fost organizate numeroase activități care au avut ca obiective conservarea și promovarea tradițiilor și obiceiurilor populare, ale obiectelor meșteșugărești și de artă specifice mediului rural românesc din partea de sud-est a județului Bihor.

Este suficient să amintim târgul intitulat „Straița plină”, Festivalul Viorii cu goarnă „Dorel Codoban” și cel de pricene, concertele de colinde, evenimentul cultural-artistic „Pe pășune Fest” sau cenaclul literar „Permanențe” pentru a avea o imagine despre intensitatea vieții culturale din această străveche vatră românească de la poalele Apusenilor.

În acest an, un grup de cadre didactice entuziaste de la Școala Gimnazială nr. 1 Roșia a reușit să implementeze un nou proiect educativ de amploare, acesta fiind sugestiv intitulat „Tradiții și obiceiuri - comori ale poporului român”. Proiectul, de tip local, s-a desfășurat în perioada ianuarie-iunie 2020 și s-a adresat unui grup țintă format din cei peste două sute de elevi ai școlii, din ciclurile primar și gimnazial, cât și, indirect, cadrelor didactice, părinților, celorlalți membri ai comunității locale și chiar elevilor din alte unități de învățământ. Deși proiectul „Tradiții și obiceiuri - comori ale poporului român” a fost unul complex, cu diverse activități - de la prezentări PowerPoint și de fotografii, verni-

saje și vizite la unele expoziții până la organizarea de ateliere de creație sau amenajarea unui colț muzeistic, echipa care l-a dus la bun sfârșit nu a fost una extinsă, din componența acesteia făcând parte următorii profesori: Valentina-Gela Silaghi - responsabilă și coordonatoare, în această ultimă calitate, alături de Maria Ujoc, iar Florentin Ciuhandu, Cosmina Lungu și Mariana Gavriș, ca membri.

Scopul și obiectivele proiectului educativ „Tradiții și obiceiuri - comori ale poporului român” sunt expuse chiar în volumul ce cuprinde întreaga experiență a derulării acestuia, volum publicat de editura orădeană „Creatio”, cu titlul „Tradiția: valențe formativ-educative. Aplicații practice”, sub coordonarea profesoarelor Valentina-Gela Silaghi și Maria Ujoc.

Despre scop, autoarele afirmă că acesta este: „dezvoltarea unei imagini culturale proprii, a unui spațiu cultural caracteristic prin cunoașterea istoriei locale, în vederea integrării în istoria națională și europeană, respectiv consolidarea relațiilor de colaborare, de par-

Peste 200 de elevi au beneficiat de acest program

teneriat activ cu comunitatea pentru conservarea și promovarea patrimoniului cultural-spiritual local”.

Desigur, la fel ca scopul, și obiectivele proiectului țin cont de particularitățile - mai ales de vârstă și de pregătire - componenților grupului-țintă: „stimularea interesului și curiozității copiilor pentru tot ceea ce înseamnă tradiții și obiceiuri; redescoperirea și promovarea valorilor tradiționale strămoșești prin implicarea copiilor, părinților și bunicilor în diverse activități legate de obiceiuri și tradiții locale; formarea unei atitudini pozitive prin educarea

lor în spiritul păstrării valorilor tradiționale”. După cum spuneam, volumul „Tradiția: valențe formativ-educative. Aplicații practice” adună, în paginile sale, concluziile și experiențele participanților la proiect, aici fiind immortalizate, în cuvânt și imagine, crâmpie din activitățile desfășurate, cum ar fi cercurile de olărit, țesut, confecționare a podobelor din mărgele sau pictură, precum și impresii despre obiceiurile populare locale și evenimentele care le promovează, festivalurile de colinde și pricene compensând dispariția sezătorii ancestrale.

■ Dan ISPAS

Târgul creatorilor populari din România

Prezență bihoreană la Muzeul Astra

În perioada 14 - 16 august, la Muzeul Astra din Sibiu, a avut loc Târgul Creatorilor Populari. La această manifestare, județul Bihor a fost reprezentat de către profesorul Gheorghe Costea, meșter popular, împreună cu eleva sa Maria Ardelean, clasa a IX-a, la secțiunea icoane pictură - sticlă și lemn.

Târgul Creatorilor Populari din România, cunoscut și sub denumirea de „Târgul de Sfânta Maria”, reunește încă din 1983 meșteri populari de diferite etnii și din diverse zone etnografice ale țării.

La ediția din acest an au participat peste 250 creatori populari din toate regiunile țării, iar ca element inedit, au fost invitați alături de meșteșugarii consacrați foști, actuali sau viitori „olimpici” participanți de-a lungul timpului la Olimpiada „Meșteșuguri artistice tradiționale”, însoțiți de instructorii lor. Din Bihor au participat prof. Gheorghe Costea, meșter popular, împreună cu eleva sa Maria Ardelean, clasa a IX-a, la secțiunea icoane pictură - sticlă și lemn.

Profesorul și eleva sa au prezentat o mică expoziție în cadrul muzeului și au făcut, în perioada târgului, demonstrații practice a meșteșugului în domeniul picturii de icoane pe sticlă și lemn.

La sfârșitul manifestării, cei doi au primit diplome de participare. În cadrul Târgului au avut loc demonstrații culinare, cu degustare, la Gospodăria din Șeica Mică și la Târgul de Țară. De asemenea, pe scena de la Târgul de Țară s-a desfășurat un spectacol folcloric susținut de Ansamblul „Gura Izvorului” - Vatra Moldoviței și de interpreții de muzică populară Adina Roșca, Cătălin Doinaș și Ionuț Robert Pumnea.

În ultima zi a târgului, la două dintre gospodăriile din Muzeul în aer liber din Dumbrava Sibiului (Gospodăria-atelier de olar din Marginea, județul Suceava și la Gospodăria-atelier de dogar, Straja, județul Suceava), artiștii Ansamblului „Gura Izvorului” din Vatra Moldoviței au susținut o serie de dansuri tradiționale.

■ R.C.

Cel mai mare târg de antichități și produse meșteșugărești din Bihor a fost anulat

La Mănăstirea Iz buc Odovania praznicului Adormirii Maicii Domnului

Duminică, 23 august, la odovania (încheierea) sărbătorii „Adormirea Maicii Domnului” a fost o zi binecuvântată și plină de pace la Mănăstirea Iz buc.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită pe treptele bisericii noi, „Catedrala munților Codru Moma”, în prezența a 300 de pelerini răspândiți în toată incinta Mănăstirii chiar și la Izvorul binecuvântat al Maicii lui Dumnezeu, care, spre bucuria tuturor, își revărsa apa sfințitoare. Toți cei de față au fost plăcut impresionați și de prezența „bunicii” tanti Lenuța de la Chinteni, venită, din nou, în pelerinaj, la Mănăstirea Iz buc, simțindu-se atrasă de acest loc sfânt, așa cum a mărturisit la finalul Sfintei Liturghii. „Dumnezeu să primească toate sfintele rugăciuni înălțate în mijlocul codrului, unde șade Maica Domnului, de către sfinții slujitori și viețuitori ai Mănăstirii Iz buc, din zi și din noapte, dar și a tuturor pelerinilor ce își îndreaptă pașii către acest loc binecuvântat. Sus să avem inimile!”, este mesajul transmis de obștea Mănăstirii Iz buc. ■

Anulat din cauza noului coronavirus

„Târgul Corvinilor - Târgul de 500 de ani”

Cel mai mare târg de antichități și produse meșteșugărești din Bihor, „Târgul Corvinilor - Târgul de 500 de ani”, desfășurat în fiecare vară, în comuna Lugașu de Jos, nu va putea fi organizat în acest an, ediția fiind anulată din cauza restricțiilor impuse de pandemia de coronavirus.

„Ne vom reîntâlni vara viitoare cu comercianții, producătorii, meșterii populari. În acest an, trebuie să renunțăm la tradiționalul nostru târg pentru a proteja sănătatea și siguranța oamenilor”, anunță Sorbán Levente, primarul comunei Lugașu de Jos. Înființat pe baza ordinului regal al lui Matei Corvin în 1470 și reluat în 2017, după o pauză de aproape 100 de ani, în organizarea Asociației „Viitorul Regiunii Crișurilor” și a Primăriei comunei Lugașu de Jos, „Târgul Corvinilor - Târgul de 500 de ani” este cel mai mare eveniment de acest gen de pe Valea Crișului Repede, care a strâns, în fiecare vară, peste 200 de comercianți, meșteri populari, meșteșugari și anticari. Evenimentul a fost organizat, anual, până în anul 1920, în comuna Lugașu de Jos, după care a fost mutat pe raza orașului Aleșd. Începând cu anul 2017, organizarea târgului pe vechea locație nu a mai fost posibilă, de aceea s-a decis să fie organizat la câteva sute de metri de vechea locație, între orașul Aleșd și Lugașu de Jos, pe platoul de lângă drumul național DN1-E60. La edițiile anterioare ale evenimentului, atracțiile pentru public erau produsele meșterilor populari, tehnicile prin care le folosesc în demonstrațiile lor: împletirea pălărilor de paie, brodarea iilor, țesutul covoarelor și, nu în ultimul rând, secretul uleiurilor stoarse din plante.

■ L.I.